

Załącznik do Uchwały Nr XIII/77/2011
Rady Powiatu w Szydłowcu z dnia 29 grudnia 2011r.

POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

SZYDŁOWIEC 2011r.

Wstęp

Przemoc w rodzinie ma wiele definicji. Prawna definicja przemocy określona jest w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 roku Nr 180, poz.1493, z późn. zm.) w art. 2 pkt 2: „Ilekcóć w ustawie jest mowa o przemocy w rodzinie – należy przez to rozumieć jednoraźowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób (...), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Jednakże często przemocą w rodzinie określa się „zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie lub zaniechanie skierowane ku członkowi rodziny, powodujące szkody i cierpienie oraz naruszające godność i prawa jednostki¹” Definicja ta zawiera cztery podstawowe kryteria, na podstawie których, najczęściej, rozpoznaje się przemoc w rodzinie - są to:

- a) intencjonalność - działania osoby stosującej przemoc są zamierzone i celowe, ukierunkowane najczęściej na zdobycie kontroli nad drugim człowiekiem, czy też wymuszenie bezwzględne posłuszeństwa;
- b) dysproporcja sił - brak równowagi sił w rodzinie- jedna osoba jest zdecydowanie silniejsza od pozostałych osób i mając tego świadomość wykorzystuje swoją przewagę;
- c) naruszanie godności i praw - osoba stosująca przemoc narusza godność innych osób, poprzez np. deprecjonowanie, poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie;
- d) powodowanie cierpienia i szkód - osoby dotknięte przemocą doznają bardzo bolesnych szkód psychicznych i fizycznych.

Przemoc w rodzinie dotyka nie tylko rodziny z tzw. „marginesu społecznego” lecz także rodziny dobrze sytuowane, uważane za „normalne”. Niestety, występuje we wszystkich grupach społecznych. Może być ona przyczyną poważnych szkód osobistych, zdrowotnych i społecznych, często jest skutkiem niepożądanych zjawisk, ale bywa też ważnym czynnikiem przyczyniającym się do poważnych dysfunkcji w rodzinie. Niejednokrotnie

¹ K.Michalska, D.Jaszczak-Kuźmińska, Przemoc w rodzinie, PARPA, Warszawa 2009r., s. 5.

przemoc prowadzi do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie są zarówno dorośli, jak i dzieci, natomiast osobami stosującymi przemoc są zazwyczaj osoby dorosłe – częściej mężczyźni niż kobiety.

W literaturze przedmiotu wyróżnia się 5 typów przemocy. Są to :

1. Przemoc psychiczna – okazywana na przykład poprzez: poniżanie, szantaż emocjonalny, nadmierną kontrolę, wywieranie presji psychicznej, upokarzanie, używanie gróźb, drażnienie, wyśmiewanie w towarzystwie, wymuszenie lojalności, zakaz wyrażania własnego zdania, ograniczanie kontaktów z innymi osobami, wzbudzanie poczucia winy, nieposzanowanie godności, lekceważenie prywatności i granic drugiej osoby, zmuszanie do przerastającego wydolność organizmu wysiłku, ograniczanie snu i pożywienia, nieokazywanie uczuć, odrzucenie, celowe traktowanie „milczeniem”. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne.

2. Przemoc fizyczna – forma agresji łącząca się z naruszeniem granic ciała. W jej zakres wchodzi na przykład takie zachowania jak: bicie, poszturchywanie, uderzanie, kopanie, ciągnięcie za ciało, włosy, popychanie, szarpanie, duszenie, policzkowanie, użycie broni.

3. Przemoc seksualna – obejmuje różne działania, w tym wymuszony stosunek płciowy (gwałt) w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy² w ramach związku lub poza nim, molestowanie seksualne (w tym domaganie się stosunku płciowego w zamian za pracę), wykorzystywanie seksualne dzieci, osób niepełnosprawnych intelektualnie bądź fizycznie, zmuszanie do prostytucji, jak również dotkliwie krytykowanie zachowań seksualnych.

4. Przemoc ekonomiczna – polegająca na całkowitym uzależnieniu finansowym ofiary przemocy od sprawcy, przybiera ona różne formy: począwszy od pełnego kontroli i nakazów wydzielania pieniędzy, do zaciągania kredytów czy zmuszania do ich zaciągania wbrew woli partnera, może to być też odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokojenie czy lekceważenie podstawowych potrzeb materialnych bliskich osób, uniemożliwienie podjęcia pracy.³

5. Zaniedbanie - niezaspokojenie potrzeb emocjonalnych i fizycznych, najczęściej tę formę przemocy stosują osoby dorosłe wobec dzieci;

² D.Sasał, Przewodnik do procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie, Wydawnictwo Edukacyjne PARAPA, Warszawa 2005, s.29.

³ Tamże, s.29.

niejednokrotnie wyraża się ona w odrzuceniu emocjonalnym dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, problemami itp.⁴

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie często doświadczają kilku jej form jednocześnie. Przemoc w rodzinie najczęściej nie jest jednorazowym zdarzeniem. Zazwyczaj, jeżeli ktoś raz zastosował przemoc wobec bliskich osób, może zastosować ją po raz kolejny. Osoby zajmujące się zawodowo problematyką przemocy w rodzinie obserwują, że przemoc powtarza się w charakterystycznym schemacie- zwanym „cyklem przemocy”, opisanym przez Lenore Walker, składającym się z następujących faz:

- a) fazy narastającego napięcia;
- b) fazy ostrej przemocy;
- c) fazy miodowego miesiąca.⁵

Ta ostatnia faza sprawia, że osoby dotknięte przemocą stosunkowo późno zgłaszają się po pomoc, niejednokrotnie też wycofują zawiadomienie o przestępstwie, gdy tylko sprawca zmienia czasowo swoje zachowanie i postawę.

Jak wykazują badania⁶ to kobiety częściej są osobami doznającymi przemocy. Może to być efekt wychowania, nawyków czy wzorców wyniesionych z domu rodzinnego lub lęk przed odrzuceniem czy samotnością. Często ofiarami przemocy bywają kobiety o zależnej osobowości, dla których bycie z mężczyzną jest wyznacznikiem ich poczucia wartości. Dlatego też to one przez długi czas „ukrywają przemoc”. Mają też w sobie duże poczucie wstydu, czują się odpowiedzialne nie tylko za siebie, ale też za czyny partnera – sprawcy.

Zazwyczaj w rodzinie, w której występuje problem przemocy znacznie zaburzona jest komunikacja wewnątrzrodzinna, osoba stosująca przemoc jest przyzwyczajona do patologicznego sposobu sprawowania kontroli i stosowania technik manipulacyjnych, w rodzinie obecne jest stałe poczucie zagrożenia i niepewności.

Dysfunkcjonalność rodziny z problemem przemocy ma swoje społeczne konsekwencje np.: „dziedziczenie” postaw przemocowych. Osoby stosujące przemoc często pochodzą z domów, w których „wyuczili” się przemocy - obserwując innych członków rodziny i ich sposób „rozwiązywania” problemów, postawy wobec innych. Osoby doznające przemocy w dzieciństwie, mają niskie poczucie własnej wartości, kłopoty z tożsamością, mniejszą tolerancję na stres, często przejawiają skłonność do kontrolowania innych, dominacji lub całkowitej zależności. Dziecko krzywdzone, gdy dorośnie, może stać się: ofiarą przemocy

⁴ K.Michalska, D.Jaszczak-Kuźmińska, Przemoc w rodzinie PARPA, Warszawa 2009, s.11.

⁵ Tamże, s.15.

⁶ Polacy wobec zjawiska przemocy w rodzinie oraz opinie ofiar, sprawców i świadków o występowaniu i okolicznościach występowania przemocy w rodzinie, Wyniki badań TNS OBOP dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2007, Raport na www.mpips.gov.pl

ze skłonnością do biernej agresji lub dorosłym o postawach kata. Nieprawidłowe wzorce zachowań wyniesione z domu są często zakorzenione w podświadomości. W życiu dorosłym na poziomie świadomości można negocjować i odrzucać zachowania swoich bliskich – sprawców przemocy, ale podświadomość skłania do tzw. „wdrukowanych” schematów zachowań i przekonań. Dlatego w sytuacjach stresowych, konfliktowych czasem powiela się zachowania przemocowe.

Przemoc niszczy rodziny, a w konsekwencji ma wpływ na całe społeczeństwo, bowiem problemy psychologiczne osób uwikłanych w przemoc są bardzo poważne i mają swoje negatywne odzwierciedlenie w kontaktach z innymi ludźmi. Z tego względu pomoc rodzinie, w której istnieje problem przemocy jest niezmiernie ważna. Trzeba dążyć do zbudowania sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy, opartego o współpracę różnych podmiotów zaangażowanych w zapobieganie i łagodzenie skutków tego zjawiska.

Próba podjęcia celowych, zamierzonych oraz jednolitych działań na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493). Ustawa ta została uchwalona „w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie”. W ten sposób zrobiony został pierwszy krok ku podniesieniu świadomości społecznej w zakresie zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie. Ustawa gruntownie znowelizowana w sierpniu ubiegłego roku na powiaty nałożyła następujące obowiązki:

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

4. Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;

2) opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-educacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Jak widać niniejszy program jest wynikiem realizacji obowiązków nałożonych na powiat przez omawianą wyżej ustawę. Konstruując nasz program przyjęto założenie, że najważniejsza jest stała edukacja społeczeństwa, mająca na celu zmianę świadomości w kwestii negatywnych i szkodliwych stereotypów na temat stosowania przemocy, jak też roli kobiety i mężczyzny w życiu społecznym i w rodzinie. Istotne są też: stały rozwój profilaktyki – propagowanie postaw alternatywnych wobec przemocy, nauka umiejętności społecznych i wychowawczych, inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy ofiarom przemocy rodzinnej, a także w podejmowaniu odpowiednich działań wobec sprawców.

Jako cel główny Program wyznacza ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie. Do realizacji tego celu zostaną zaangażowane instytucje i organizacje rządowe, samorządowe i pozarządowe w powiecie.

W rozdziale pierwszym i drugim dokładnie sprecyzowano cele i założenia Programu. Wyznaczono też działania, które należy podjąć w zakresie profilaktyki i informowania opinii publicznej, interwencji w przypadku już zaistniałej przemocy, pomocy terapeutycznej ofiarom przemocy oraz oddziaływań na sprawców przemocy. W Programie opisano też przewidywane procedury monitorowania realizacji zadań oraz zasady sprawozdawczości ze zrealizowanych zadań.

Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie powoduje, że działania określone w Programie powinny zostać podjęte jak najszybciej. Niektóre z tych działań mają charakter długofalowy i ich realizacja rozciągnie się na lata kolejne. Ponadto w toku realizacji Programu zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie będą zmieniać się w miarę potrzeb, sytuacji społecznej, warunków życia rodzin. Wymagać to będzie w kolejnych latach określania szczegółowych zadań dla wszystkich podmiotów realizujących Program. Realizacja tego Programu ma wieloletnią perspektywę.

I. Cele Programu

Celem Programu jest:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy;
- 3) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cele ogólne będą realizowane przez:

- 1) systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie;
- 3) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie;
- 4) udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- 5) oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie.

II. Założenia Programu

Efektem realizacji celów Programu będzie:

- 1) zmianę pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) promowanie wartości rodzinnych;
- 3) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie;
- 4) promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy,
- 5) promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego wśród dzieci i dorosłych.

Szerokie ujęcie zapobiegania przemocy w rodzinie wyznacza cztery podstawowe nurty działań kierowanych do różnych grup odbiorców:

- 1) **działania uprzedzające:** diagnozujące, informacyjne, edukacyjne, kierowane do ogółu społeczeństwa, a także do osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie;
- 2) **działania interwencyjne:** opiekuńcze i terapeutyczne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie oraz pouczające i izolujące, kierowane do sprawców przemocy w rodzinie;

- 3) **działania wspierające:** psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne i inne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie;
- 4) **działania korekcyjno – edukacyjne** kierowane do sprawców przemocy | w rodzinie.

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania. To, zdaniem specjalistów, rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Z diagnozy przeprowadzanej na potrzeby tworzącej się Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Szydłowieckim wynika, że we wszystkich gminach naszego powiatu problem ten uznawany jest za „bardzo duży”. Sytuacja społeczna w powiecie szydłowieckim sprzyja zjawisku przemocy, gdyż niski poziom wykształcenia, bezrobocie, ubóstwo sprzyja frustracji, alkoholizmowi i co za tym idzie przemocy w rodzinie. Wymaga to przyjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania temu zjawisku. Dlatego też realizacja Programu powinna uwzględniać działania w sferze:

- 1) prewencji;
- 2) prawa;
- 3) zdrowia;
- 4) edukacji;
- 5) pracy socjalnej.

Realizacja niniejszego Programu powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego.

Najczęściej identyfikowanymi ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci. Istnieją jednak powody by sądzić, że przemoc rodzinna dotyczy także często mężczyzn, osób starszych i niepełnosprawnych.

Program skierowany jest do:

- 1) ofiar przemocy w rodzinie, w tym:
 - dzieci,
 - współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
 - osób starszych,
 - osób niepełnosprawnych;
- 2) sprawców przemocy w rodzinie;
- 3) świadków przemocy w rodzinie.

Realizatorami programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie są:

- ośrodki pomocy społecznej,
- zespoły interdyscyplinarne,
- gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych,
- prokuratura,

- sąd,
- policja,
- placówki edukacyjne (szkoły, świetlice, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna)
- placówki służby zdrowia
- inne jednostki samorządu terytorialnego przy współpracy organizacji pozarządowych oraz kościołów i związków wyznaniowych.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9, poz. 59, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz. U. z 2002r. Nr 7, poz. 58, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485);
- ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zmianami).

Program jest skorelowany z następującymi Programami:

- Strategią Polityki Społecznej 2007 –2013;
- Krajowym Programem Działań na Rzecz Kobiet;
- Programem Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży;
- Narodowym Planem Działań na Rzecz Dzieci;
- Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Szydłowieckim;
- Powiatowym Programem Opieki nad Dzieckiem i Rodziną;

III. Działania uprzedzające

1. Działania diagnozujące

Cel:

Poszerzenie wiedzy na temat rozmiarów przemocy w rodzinie.

Realizacja:

- 1) zebranie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze powiatu dotyczących:
 - skali zjawiska w podziale na kategorie ofiar,
 - identyfikacji ofiar,
 - identyfikacji sprawców;
- 2) badanie istniejącej infrastruktury instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie;
- 3) zbadanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą, w tym zbadanie istniejących przeszkód w zakresie pomagania ofiarom przemocy;
- 4) badanie potrzeb szkoleniowych dla pracowników „pierwszego kontaktu”.

Podmioty realizujące działania diagnozujące:

- 1) PCPR,
- 2) ops,
- 3) zespoły interdyscyplinarne.

Informacje na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie, skuteczność pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą, potrzeby szkoleniowe dla pracowników „pierwszego kontaktu” oraz badanie infrastruktury instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie odbywać się będzie cyklicznie, raz w roku, w oparciu o ankietę opracowaną przez PCPR.

2. Działania informacyjne

Cel:

Podniesienie poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy w rodzinie.

Realizacja:

- 1) przeprowadzenie kampanii społecznych, które:
 - obalają mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie usprawiedliwiające jej stosowanie,
 - nazywają wprost ogólnie akceptowane krzywdzące zachowania silniejszych członków rodziny,
 - propagują skuteczne sposoby powstrzymywania przemocy;
- 2) wprowadzenie do szkolnych programów kształcenia ogólnego treści uświadamiających zagrożenia płynące ze stosowania przemocy oraz propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawom w środowisku.

Podmioty realizujące działania informacyjne:

- 1) szkoły (pedagodzy szkolni, wychowawcy),
- 2) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- 3) PCPR,
- 4) Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury i Sportu,
- 5) SPZZOZ,
- 6) ops,
- 7) zespoły interdyscyplinarne,
- 8) kuratorzy sądowi.

3. Działania edukacyjne**Cel:**

Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Realizacja:

- 1) przygotowanie pakietów szkoleniowych w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie i przeszkolenie następujących grup pracowników:
 - policji,
 - służby zdrowia,
 - pracowników socjalnych,
 - przedstawicieli gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - nauczycieli, pedagogów szkolnych i psychologów,
 - prokuratorów, sędziów i kuratorów sądowych;

2)propagowanie materiałów instruktażowych, zaleceń i procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem procedury „Niebieskich Kart”.

Podmioty realizujące działania edukacyjne:

- 1) PCPR we współpracy z organizacjami pozarządowymi, działania finansowane ze środków własnych powiatu.

IV. Działania interwencyjne

1. Działania pomocowe kierowane do ofiar przemocy w rodzinie

Cel:

Stworzenie organizacyjnych i kadrowych warunków do udzielania profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie. Koordynowanie działań poszczególnych instytucji zajmujących się pomocom.

Realizacja:

- 1) rozwój sieci instytucji wspierających ofiary przemocy w rodzinie:
 - punktów konsultacyjnych dla ofiar przemocy w rodzinie,
 - ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
 - ośrodków interwencji kryzysowej;
- 2)udostępnienie do publicznej wiadomości informatorów o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie.

Podmioty realizujące działania pomocowe:

- 1) PCPR,
- 2) ops,
- 3) gkrpa,
- 4) zespoły interdyscyplinarne,
- 5) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- 6) kuratorzy sądowi.

2. Działania interwencyjne kierowane do sprawców przemocy w rodzinie

Cel:

Zapobieganie kontaktowaniu się sprawców przemocy w rodzinie z osobami pokrzywdzonymi.

Realizacja:

- 1) izolowanie sprawców od ofiar na podstawie odrębnych przepisów;
- 2) stosowanie procedury „Niebieskich Kart”.

Podmioty realizujące działania interwencyjne:

- 1) sądy w ramach swoich ustawowych uprawnień,
- 2) prokuratura,
- 3) policja.

V. Działania wspierające ofiary przemocy- działania terapeutyczne**Cel:**

Wspieranie ofiar przemocy w rodzinie w przewyciężaniu sytuacji kryzysowej oraz w przerwaniu cyklu przemocy, a także zapobieganie kolejnym aktom przemocy w rodzinie.

Realizacja:

Wzmocnienie ochrony ofiar przemocy przez:

- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (pozwy, wnioski rozwodowe, alimentacyjne, o zapomogi itp.)
- opracowywanie i realizację indywidualnych programów ochrony ofiar przemocy z udziałem Policji, prokuratury, kuratorów sądowych,
- opracowywanie i realizacja programów terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie,
- zabezpieczenie odpowiednich warunków do przesłuchań dzieci (niebieskie pokoje) oraz w miarę możliwości dorosłych – ofiar przemocy w rodzinie.

Podmioty realizujące Strategie terapeutyczne:

- 1) sąd w ramach swoich ustawowych uprawnień,
- 2) policja,
- 3) prokuratura,
- 4) PCPR,
- 5) ops

VI. Działania korekcyjno – edukacyjne skierowane do sprawców przemocy w rodzinie - działania ukierunkowane na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie

Cel:

Powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy w rodzinie.

Realizacja:

- 1) opracowanie i wdrożenie do realizacji programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie;
- 2) wykonywanie przez sprawców przemocy w rodzinie prac społecznie użytecznych przy jednoczesnym uczestnictwie w programach korekcyjno – edukacyjnych.

Podmioty realizujące działania ukierunkowane na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie:

- 1) sąd w ramach swoich ustawowych uprawnień,
- 2) PCPR,
- 3) poradnia specjalistyczna

VII. Przewidywane efekty realizacji Programu

1. Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie;
2. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie;
3. Wzrost liczby placówek udzielających pomocy;
4. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie;
5. Spadek liczby rodzin, w których interwencje Policji i innych służb zajmujących się przemocą w rodzinie podejmowane są wielokrotnie.

IX. Sposób monitorowania i sprawozdawczości

Każdy z realizatorów odpowiedzialnych za monitorowanie Programu raz na rok będzie dokonywał analizy jakościowej i ilościowej realizacji Programu w oparciu o dane przekazane przez podległe jednostki.

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość, która dotyczyć będzie:

- instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie;
- form udzielanej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- form działań kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie.